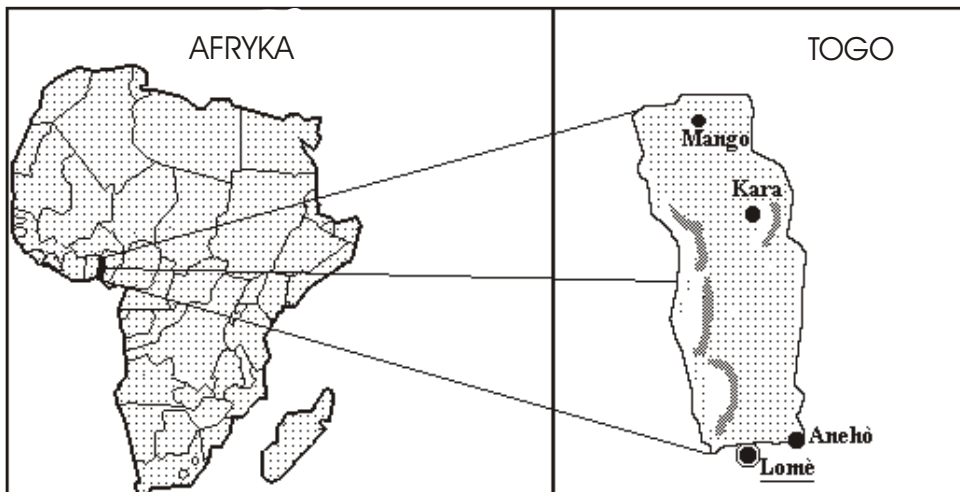

TOGO

Republika Togijska jest położona w środkowo-zachodniej Afryce. Jest to kraj o powierzchni 56.785 km². Zamieszkuje ją ponad 5 milionów obywateli. 58,8 % ludności wyznaje wierzenia tradycyjne, 21,5 % to katolicy, 12,1 % - muzułmanie, 6,8 % - protestanci i 0,8 % wyznaje inne religie. Stolicą Togo jest Lomé. Języki urzędowe to francuski, kabre i ewe.

Kościół katolicki w Togo składa się z 7 diecezji: Lomé (archidiecezja), Aného, Kpalimé, Atakpamé, Sokodé, Kara i Dapaong.

Aktualnie Kościół togijski liczy około 1,3 mln wiernych, trzynastu biskupów, 384 księży (w tym 260 diecezjalnych), 338 braci i około 700 sióstr zakonnych.

Istnieją dwa wyższe seminaria duchowne: w Lomé i Dapaong.

W dniach od 8 do 20 sierpnia 1985 r. odbyła się dwudziesta siódma pielgrzymka zagraniczna Jana Pawła II. Była trzecią podróżą apostolską papieża Polaka do Afryki. Ojciec święty odwiedził wtedy Togo. Był również w ramach tej pielgrzymki na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Kamerunie, w Republice Środkowoafrykańskiej, w Zairze, w Kenii i w Maroku.

Franciszkanie polskiej Prowincji Matki Bożej Anielskiej są obecni w Togo od grudnia 1971 roku. Pierwszym misjonarzem, który wyjechał do pracy w diecezji Dapaong był o. Bonifacy Stanisław Kotrys OFM. W następnych latach dołączyli do niego o. Hubert Brzozowski OFM (†), o. Stanisław Nowakowski OFM, o. Zdzisław Goraj OFM i o. Maksymilian Jarosław Wasilewski OFM. W ostatnich latach posługę misyjną w Togo podjął o. Jonasz Piotr Madej OFM.

Ojciec Jonasz Madej OFM misjonarz w Togo

Ojciec Jonasz Piotr Madej OFM urodził się 21 maja 1961 r. w Jarosławiu (woj. podkarpackie). Dnia 17 września 1982 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych (Prowincja Matki Bożej Anielskiej). Śluby wieczyste złożył 4 października 1987 r. Sakrament kapłaństwa przyjął 3 czerwca 1989 r. Po święceniach przez dwa lata pracował w klasztorze pw. św. Antoniego w Warszawie. Jednocześnie w Centrum Formacji Misyjnej intensywnie przygotowywał się do pracy misyjnej.

Od września 1991 roku rozpoczął pracę na Wybrzeżu Kości Słoniowej. Od lipca 2001 roku pracuje w Togo, w diecezji Dapaong.

Fragment listu Ojca Jonasza:

Pracę misyjną rozpocząłem na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Koumasi, w jednej z dziesięciu dzielnic Abidjanu, stolicy kraju. Była to misja wielkomijska, dlatego jeśli chodzi o moje początki, to były one całkiem inne od pracy naszych misjonarzy, którzy przebywali w Togo (o. Bonifacy, o. Tadeusz, o. Zdzisław, o. Hubert, o. Maksymilian). W Abidjanie praca była podobna w stylu do naszej pracy w Polsce: Msze święte, sakramenty, kancelaria.

Potem po siedmiu latach pojechałem do Songan Agban, również na Wybrzeżu Kości Słoniowej. Tu praca wyglądała już nieco inaczej, były dojazdy do kaplic. Była to misja oddalona o ok. 40 km od Abidjanu. W tym czasie często odwiedzałem śp. o. Filipa Maca OFM, który został w Koumasi. W Songon Agban mieszkali ludzie z całej Afryki zachodniej, bo misja jest położona pomiędzy plantacjami bananów, drzew kauczukowych i palm oleistych. To sprawia, że jest tam wiele osób z innych krajów Afryki zachodniej. Spędziłem tam trzy lata, następnie chciałem wyjechać na rok sabatyczny, ale prowincjał tutejszej Prowincji Słowa Wcielonego prosił mnie, abym pojechał jeszcze na rok do Togo, a dopiero potem na odpoczynek do Europy i tak zrobiłem. Rok pracowałem na północy Togo w Bombouaka.

Następnie przebywałem we Francji, gdzie dzięki pomocy świeckich, mogłem uczęszczać na Uniwersytet Katolicki i pracowałem na parafii w Goussauville w diecezji Pontoise. Po powrocie do Togo zostałem skierowany do Korbongu, gdzie pracowałem rok. Po roku chciałem powrócić do Ojczyzny, ale poproszono mnie abym przeszedł do innej misji Nadjoundi. Wyraziłem moją zgodę i jak widzisz do chwili obecnej jestem wierny misji na której proszono mnie, abym pracował, na chwałę Bożą oraz moje i innych zbawienie.

OBECNOŚĆ FRANCISZKANÓW W BYŁYM ZWIĄZKU RADZIECKIM

Po Rewolucji Październikowej w samej Rosji, a później w poszczególnych republikach już Związku Radzieckiego, nie tylko chrześcijaństwo, ale każda religia były prześladowane. Religia była traktowana jako "opium dla ludu". Wyznawcy wszystkich religii zapłacili ogromną cenę za wierność Bogu. Często była to cena życia. Wielu ludzi deportowano na Syberię i do Kazachstanu.

Administratorem Apostolskim na teren ZSRR był biskup Rygi i on dysponował wyświęconymi w Rydze kapłanami, rozsyłając ich we wszystkich kierunkach kraju.

W okresie komunistycznym na terenie ZSRR funkcjonowały dwa Wyższe Seminarium Duchowne: w Rydze, stolicy Łotwy oraz w Kownie na Litwie. Kandydaci przyjmowani do tych seminariów musieli mieć zgodę Urzędu ds. Wyznań. Nie wszystkim udawało się taką zgodę otrzymać, stąd wielu kleryków odbywało studia filozoficzno-teologiczne w podziemiu. Przykładem kapłana, który w taki sposób przygotował się do kapłaństwa, jest obecny Ordynariusz Karagandy w Kazachstanie, Abp Jan Paweł Lenga. Sakrament kapłaństwa przyjął potajemnie. W sposób jawny przyjął dopiero sakrę biskupią.

W seminariach w Rydze i w Kownie studiowali też kandydaci do kapłaństwa z różnych rodzin zakonnych. Była grupa kleryków, którzy potajemnie wstąpili do Zakonu Franciszkanów. Kuria Generalna nie wiedziała, ilu jest w ZSRR franciszkanów "w ukryciu". Dopiero po upadku systemu komunistycznego przywdziali oni habity zakonne. W 1991 roku Ojciec Generał John Vaughn odbył pierwszą podróż do Nowosybirsk, na Ukrainę i na Litwę. Była to bardzo ważna wizyta, mająca na celu utwierdzenie naszych braci w powołaniu, a także zorientowanie się w ich potrzebach.

Obecnie Bracia Mniejsi - Franciszkanie, pracują w Kazachstanie, w Federacji Rosyjskiej (Petersburg, Nowosybirsk), na Ukrainie, na Białorusi i w Gruzji. Teren Rosji i Kazachstanu obejmuje odrębna jednostka Zakonu - Fundacja św. Franciszka, w której pracuje 21 zakonników z różnych krajów. Wśród nich jest o. Gracjan Piotrowski pochodzący z naszej Prowincji zakonnej. Natomiast na terytorium Ukrainy istnieje już Prowincja św. Michała Archanioła, do której należy ponad 80 zakonników. Z naszej polskiej Prowincji M.B. Anielskiej pracują na Ukrainie ojcowie: Zygmunt Majcher, Tadeusz Pawłowicz, Roger Mularczyk i Waław Bujak. Pracują tu również zakonnicy z polskich Prowincji Niepokalanego Poczęcia N.M.P i Prowincji Wniebowzięcia N.M.P. Warto dodać, że Bracia Prowincji ukraińskiej pracują również na Białorusi i w Gruzji.

o. Zenon Styś OFM

KAZACHSTAN

Kazachstan jest drugą (po Rosji) pod względem powierzchni republiką byłego Związku Radzieckiego. Rozciąga się na przestrzeni 2 717 300 km². Nazwa kraju pochodzi od Kazachów, plemion koczowniczych należących do tureckiej grupy językowej, którzy przed okresem dominacji Rosji zamieszkiwali biedny chanat, obejmujący obszar obecnego Kazachstanu. Kazachstan zamieszkuje około 17 mln ludzi. Językami urzędowymi są kazachski i rosyjski.

Rosja, Białoruś, Ukraina i państwa nadbałtyckie nie są krajami, w których Kościół katolicki prowadzi "misję". Kapłani tam pracujący włączają się w dzieło Nowej Ewangelizacji. Natomiast Kazachstan jest terenem misyjnym w ścisłym znaczeniu. Kościoły chrześcijańskie stanowią tu mniejszość: 47% ludności Kazachstanu wyznaje islam, 44% to chrześcijanie prawosławni, niespełna 2% stanowią wierni Kościoła katolickiego, a ok. 7% to przedstawiciele innych wyznań. Ogółem na terytorium Kazachstanu mieszka ok. 300.000 katolików.

Papież Jan Paweł II 17 maja 2003 r. zreorganizował strukturę katolickich diecezji w Kazachstanie. Na mocy tej decyzji, Administratura Apostolska w Astanie została podniesiona do godności archidiecezji, a w Ałma Acie (Ałmaty) - diecezji. Nowej archidiecezji Astana podlegać będzie, istniejąca już od 1999 r. i dotychczas podporządkowana bezpośrednio Papieżowi, diecezja Karaganda, a także diecezja w Ałmacie oraz Administratura Apostolska w Atyrau.

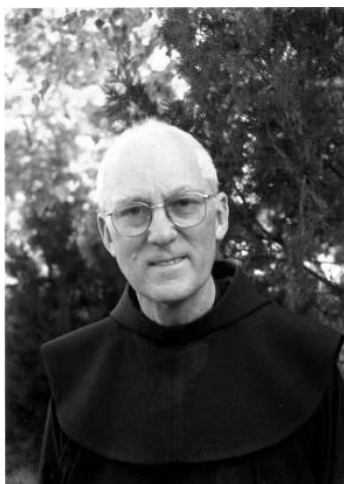
Pierwszym arcybiskupem nowej archidiecezji Najświętszej Marii Panny w Astanie papież mianował dotychczasowego administratora apostolskiego bpa Tomasza Petę. Dotychczasowy administrator apostolski Ałmaty, bp Henryk Teofil Howaniec OFM, został pierwszym biskupem nowej diecezji Trójcy Przenajświętszej w Ałmaty. Ponadto papież podniósł do godności arcybiskupa "ad personam" biskupa Jana Pawła Lengę z Karagandy, który w latach dziewięćdziesiątych sprawował opiekę duszpasterską nad wszystkimi katolikami w Kazachstanie.

O. bp Henryk Teofil Howaniec OFM

Urodził się 14 lutego 1931 r. w Chicago, stan Illinois (USA). Jest Amerykaninem polskiego pochodzenia. Dnia 14 sierpnia 1948 r. wstąpił do Zakonu Braci Mniejszych w Pułaski, Wisconsin. Dnia 15 sierpnia 1952 r. złożył śluby wieczyste w Burlington, Wisconsin. Święcenia kapłańskie otrzymał 14 czerwca 1956 r. w West Chicago, Illinois. W latach od 1967 do 1992 pracował w Kurii Generalnej Zakonu w Rzymie. W Ałmaty pracuje od 4 listopada 1993 r. Dnia 7 lipca 1999 r. został mianowany Administratorem Apostolskim w Ałmaty, a 19 września 2000 r. biskupem tytularnym Acolla. Święcenia biskupie otrzymał 26 listopada 2000 r. Dnia 17 maja 2003 r. papież Jan Paweł II podniósł Administraturę Apostolską w Ałmaty do rangi diecezji pod wezwaniem Św. Trójcy i biskupa Henryka mianował jej pierwszym ordynariuszem.

Biskup Henryk w tym roku obchodzi pięćdziesiątą rocznicę święceń kapłańskich i siedemdziesiątą piątą urodziny.

Niedawno o. biskup gościł w Polsce. W dniu 5 marca 2006 r. odwiedził rodzinną parafię swego taty w Klikuszowej. Dnia 6 marca miało miejsce spotkanie ze studentami Wyższego Seminarium Duchownego OO. Franciszkanów w Krakowie - Bronowicach Wielkich. Następnie ojciec biskup wziął udział w obradach Konferencji Episkopatu Polski.

*Brzyjacielom Misji Franciszkańskiej
z serca błogosławie.*

*+ Henryk Trefel Howaniec, O.F.M.
Biskup Diecezji Przenajświętszej Trójcy
w Ałmaciu
Kraków, 7 marca 2006 r.*

Jesteśmy wdzięczni ludziom, którzy zachowali tu wiarę...

Bp Henryk Howaniec OFM

Kiedy byłem młody, widziałem naszych braci z Prowincji Pulaski (w USA), którzy wyjechali na misje na Filipiny i zaczęli głosić Ewangelię w różnych rejonach kraju. Jednym z nich był o. Eugeniusz Kwiatkowski OFM. Myślałem wtedy, aby także zostać misjonarzem na Filipinach, ale niestety nie czułem się ani gotowy, ani godny tego wielkiego dzieła. Mój prowincjał z Pulaski powiedział mi wtedy, że my jesteśmy prowincją polską i musimy przygotować misjonarzy do ewangelizacji w republikach Związku Radzieckiego, kiedy to będzie możliwe. Nawet jeden z ojców został wysłany na uniwersytet do Waszyngtonu, aby nauczyć się języka rosyjskiego. Nie udało mu się jednak wyjechać. Kiedy minęło 25 lat mojej pracy w Kurii Generalnej, byłem na Mszy św., której przewodniczył kard. Tomko i on powiedział, że krew męczenników jest posiewem nowych chrześcijan i krew misjonarzy jest posiewem nowych powołań do misji. Zaraz po Mszy św. poszedłem do relikwii św. Franciszka Ksawerego i modliłem się: jeśli taka wola Boża, niech ojciec Generał pozwoli mi wyjechać na misje do Kazachstanu. I tak się stało.

Kiedy przyjechałem do Ałmaty 4 listopada 1993 r., pytałem przechodniów: "gdzie jest kościół?" "Tu jest kościół" wskazano mi dom taki jak wszystkie inne, tyle, że była na nim tablica z napisem w języku niemieckim, że to jest kościół pw. Trójcy Przenajświętszej. W większości przychodzili do niego Niemcy, jednak później większość z nich wyjechała do Niemiec, żeby znaleźć lepsze warunki życia. Pracowałem tam jako wikariusz parafii, potem przez półtora roku byłem administratorem. Następnie zostałem gwardianem, a potem administratorem apostolskim. A potem biskupem...

Jesteśmy wdzięczni tym ludziom, którzy zachowali tam wiarę i którzy potem przekazali ją swoim dzieciom i wnukom. Chrzcziliśmy wtedy wiele osób, które przychodziły i prosiły nas o to. Przygotowanie takich osób do chrztu (katechumenat) trwa rok. Ochrzciliśmy wielu ludzi.

Naszym priorytetem są rodziny, aby były prawdziwie chrześcijańskie. Jednak wiele jest rodzin mieszanych. Są małżeństwa katolików z prawosławnymi, protestantami, muzułmanami, a nawet z niewierzącymi. Musimy również pracować z młodzieżą, bo ona jest naszą przyszłością. Organizujemy latem obozy i rekolekcje. Na Triduum Paschalne młodzież przyjeżdża do katedry. Młodzi ludzie mogą się spotkać wtedy z innymi katolikami i widzą, że nie są sami. Bo niestety nasze parafie są bardzo oddalone jedna od drugiej, nawet kilkaset kilometrów. To również utrudnia spotkania z kapłanami. Jednak każdego miesiąca takie spotkanie jest w katedrze i kapłani przyjeżdżają, aby odnowić się duchowo, porozmawiać o problemach i próbować szukać ich rozwiązania. Jestem bardzo wdzięczny moim kapłanom, ponieważ ja jako biskup nie mogę jechać do wszystkich parafii, a jeszcze mam dużo pracy administracyjnej. Trzeba pisać prośby do różnych organizacji międzynarodowych, aby znaleźć pomoc finansową. Jesteśmy bardzo wdzięczni Kongregacji Rozkrzewiania Wiary za pomoc, a także Renovabis i Kirche in Not z Niemiec i innym organizacjom z USA, Włoch, które pomagają nam finansowo. Bardzo też nam potrzeba pomocy duchowej - modlitwy. Bez niej nie możemy niczego zdziałać.

Z wyznawcami islamu nie mamy konfliktów. Taka zresztą jest linia prezydenta Kazachstanu, który zabiega, aby ludzie żyli w harmonii między sobą. Są organizowane wspólne spotkania wyznawców różnych religii, których celem jest właśnie pokojowe współistnienie religii. Nie ma również nieporozumień z prawosławnymi.

W diecezji pracuje 18 kapłanów. Są też franciszkanie: br. Diego, który prowadzi jadłodajnię, o. Anton ze Słowacji, który jest proboszczem, o. Bogumił z Prowincji wrocławskiej, który jest wikariuszem generalnym diecezji, o. Guido z Włoch, który prowadzi sierociniec, o. Eliot, o. Dawid z USA, który buduje nowy kościół. Cieszę się również, że mamy jednego kandydata do Zakonu z Ałmaty. Ale bardzo brakuje nam księży. Dlatego proszę, żeby pomodlić się w naszej intencji, aby Pan Bóg posłał nam i księży, i siostry zakonne, i braci. W Karagandzie jest międzydiecezjalne, seminarium duchowne w którym do kapłaństwa przygotowuje się osiemnastu kleryków.

Z sercem przepelnionym radością w pięćdziesiątą rocznicę sakramentu kapłaństwa, pragnę szczerze podziękować Panu Bogu za dar życia, wiary przekazanej od rodziców, którzy byli Polakami, a także za dar powołania franciszkańskiego i misyjnego. Radość jest tym większa, że w tym szczególnym dla mnie roku mogłem pielgrzymować do moich rodzinnych stron w Polsce oraz modlić się wraz z Polakami na Jasnej Górze, w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie, w Niepokalanowie, w Warszawie przy grobie Sługi Bożego księdza Jerzego Popiełuszki, przy grobie Prymasa Tysiąclecia Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Moji Kochani! Od sześciu lat jestem biskupem w diecezji Przenajświętszej Trójcy w Ałmacie, w Kazachstanie, która jest terenem misyjnym. Dlatego gorąco proszę was o modlitwę w intencji nowych powołań misyjnych i o duchowe wsparcie dla mnie, dla moich misjonarzy i wiernych. W duchu wdzięczności przyjmijcie moje błogosławieństwo.

AKTUALNOŚCI

Togo - o. Jonasz Madej przygotowuje się do budowy dwóch kaplic misyjnych. Opracowuje plany i prosi o pomoc materialną.

Papua Nowa Gwinea - o. Piotr Rzucidło prowadzi budowę kościoła w Yimut. Będzie to niewielki kościółek w buszu, upamiętniający osobę papieża Polaka, który dwukrotnie pielgrzymował do Papui.

Ukraina (Wołyń) - nasi współpracownicy prowadzą prace przy wystrój wnętrza kościoła w Kamieniu Kaszyskim, wybudowanego przy pomocy Sekretariatu Misyjnego.

Ukraina - od kilku lat Sekretariat Misyjny przekazuje stypendia dla dwóch studentów z Ukrainy: Ani i Romka, którzy uczą się w Polsce
Kazachstan - biskup Ałmaty Henryk Howaniec OFM zaprasza kapłanów do pracy w tym kraju, wiernych zaś prosi o modlitwę w intencji nowych powołań kapłańskich.

Gwinea Bissau (Afryka) - 7 grudnia 2005 r. Generał Zakonu, o. J. R. Carballo OFM erygował nową Kustodię Zakonu pw. św. Franciszka z Asyżu.

Belgia - ośmiu franciszkanów rozpoczęło trzymiesięczny kurs przygotowawczy do wyjazdu na misje.

Sudan - międzynarodowa grupa złożona z czterech franciszkanów przygotowuje się do utworzenia klasztoru w stolicy Sudanu - Chartumie.

Korea/Japonia - w styczniu 2006 r. odbyły się tam kapituły Franciszkańskiego Zakonu Świeckich.

Bengazi (Libia) - z powodu zamieszek, jakie w drugiej połowie lutego miały miejsce w tym mieście, czterech franciszkanów (w tym dwóch Polaków), miejscowy biskup franciszkański i siostry zakonne musieli opuścić klasztor i schronić się w stolicy. Kościół i klasztor zostały podpalone. Nikt nie odniósł obrażeń.

IV OGÓLNOPOLSKIE SPOTKANIE PRZYJACIÓŁ MISJI FRANCISZKAŃSKICH I ZIEMI ŚWIĘTEJ

W dniach 17-18 czerwca 2006 r. na Górze św. Anny zapraszamy na spotkanie Przyjaciół Misji Franciszkańskich z całej Polski.

Franciszku, idź, odbuduj mój Kościół – te słowa, które Jezus Chrystus skierował do Franciszka w kościółku San Damiano posłużą za hasło przewodnie czwartej już Pielgrzymki Przyjaciół Misji Franciszkańskich i Ziemi Świętej. Spotkanie rozpoczniemy w sobotę 17 czerwca o godz. 13.00. M. in. O. Paschalis Kwoczala OFM poprowadzi piękne nabożeństwo „Pogrzebu Jerozolimskiego”, a swoim doświadczeniem misyjnym podzieli się z nami zaproszeni misjonarze. Mamy nadzieję, że wspólna modlitwa i świadectwa naszych misjonarzy zacieśnią więź między wszystkimi, którym bliska jest działalność misyjna Kościoła i naszego Zakonu.

Zgłoszeń uczestnictwa w pielgrzymce i rezerwacji noclegów w Domu Pielgrzyma prosimy dokonywać **bezpośrednio**:

Dom Pielgrzyma al. Jana Pawła II 7 47-154 Góra św. Anny tel.: (0-77) 404-83-60 fax.: (0-77) 462-53-20

Dodatkowe informacje można uzyskać w naszym Sekretariacie Misyjnym.

FORMY POMOCY MISJOM FRANCISZKAŃSKIM

modlitwa - zapraszamy do modlitwy w intencji misjonarzy, zarówno żyjących, jak i zmarłych. Prośmy także o nowe powołania misyjne. Módlmy się “kolorowym” różańcem misyjnym.

ofiarowanie cierpienia - cierpliwie znoszone w intencji misji cierpienie i choroba wyprasza wiele potrzebnych łask naszym misjonarzom

pomoc materialna - w miarę naszych możliwości, wspomagajmy dzieło misyjne Kościoła. Nasi misjonarze potrzebują środków niezbędnych do ewangelizacji, a także prowadzą wiele dzieł charytatywnych. To od nas zależy, czy będą mogli skutecznie pracować na chwałę Pana i dla dobra ludzi. Nasi Ojcowie w Togo i Papui Nowej Gwinei prowadzą budowy kaplic i kościołów. Bez naszej pomocy byłoby to niemożliwe.

akcja “Intencje dla misjonarzy” - istnieje możliwość zamówienia w Sekretariacie Misyjnym Mszy świętych, zarówno pojedynczych, jak i gregoriańskich. Zostaną one odprawione przez naszych misjonarzy, natomiast ofiara za Mszę św. wspomże ich pracę. Jest to bardzo piękna i ważna forma pomocy misjonarzom. Aby zamówić takie Msze św., wystarczy przesłać pocztą na adres Sekretariatu treść intencji i adres zamawiającego, natomiast ofiarę wpłacić na konto bankowe Sekretariatu.

akcja “stypendia szkolne” - Sekretariat Misyjny przyznaje uzdolnionej młodzieży z naszych parafii na Ukrainie stypendia, które umożliwiają naukę w Polsce. W miarę możliwości finansowych, będziemy rozszerzać tę akcję na inne kraje, w których pracują nasi misjonarze. Ofiary na ten cel prosimy przysyłać z zaznaczeniem na przekazie “stypendia szkolne”.

propagowanie dzieła misyjnego - starajmy się pozyskiwać nowych Przyjaciół Misji Franciszkańskich. Aby otrzymywać regularnie informacje o naszych misjonarzach i włączyć się we wspólnotę modlitwy i pomocy, wystarczy przesłać zgłoszenie wraz ze swoim adresem zamieszkania na adres Sekretariatu Misyjnego.

www.misjefranciszkańskie.pl

Sekretariat Misyjny - OO. Franciszkanie

ul. Ojcowska 1 31-344 Kraków

tel. 012/ 626-46-16

e-mail: misjeofm@tlen.pl

nr konta bankowego, na które można wpłacać ofiary na rzecz misji:

04 1020 2892 0000 5102 0016 8435